

Το Δεύτερο Πρόσωπο ως Ανεκπλήρωτος Έρωτας

Ορθοδοξία / Θρησκευτική ζωή

Γιάννης Τσαμπάζης, Αξιωματικός ε.α., Θεολόγος, Μεταπτυχιακός φοιτητής Θεολογίας ΑΠΘ

“Ο Κύριός μου! Ο Άλλος μου και ταυτόχρονα ο δικός μου!” γράφει στο **“Οψόμεθα τον Θεόν καθώς εστι”** ο Γέροντας Σωφρόνιος Σαχάρωφ του Έσσεξ, εκφράζοντας τον Θείο Έρωτα για τον Ιησού Χριστό. Πολύ νωρίτερα, στις αρχές του 2ου αιώνα, ο Επίσκοπος Αντιοχείας Ιγνάτιος ο Θεοφόρος γράφει στην προς Ρωμαίους επιστολή του (και αφήνει ανεξίτηλη στην Ιστορία της Πατερικής Γραμματείας) την ιστορική φράση **“Ο εμός έρωσ εσταύρωται”!** ενώ οδεύει προς το μαρτύριο... Δεν ήθελε πια να ζήσει, καθώς ο δικός του Έρωτας, το Δεύτερο Πρόσωπο τής Αγίας Τριάδας, ο Ιησούς Χριστός είχε σταυρωθεί. Σταυρώθηκε ο Άκτιστος, ο Άχρονος, και Άναρχος Έρωτάς του- όπως και δεν υπάρχει έρωτας μη σταυρωμένος, ούτε στον κτιστό κόσμο, τον έν-χρονο, τον έναρχο... Σε αντίθεση με τον Τριαδικό Θεό που υπάρχει προαιωνίως, ό,τι είναι έν-χρονο υπάγεται σε φθορά, καθώς εισέρχεται στην Ιστορία σε συγκεκριμένη στιγμή της.

Στον έρωτα μεταξύ δύο κτιστών Εικόνων Του, αρχίζει η φθορά και η αντίστροφη μέτρηση από της κτίσεώς του, αλλά και από της κτήσεώς του. Με την έννοια της έναρξης και της κτητικότητας, αντιστοίχως. Κι όμως! Υπάρχει ένα είδος κτιστού έρωτα που κρατάει για πάντα: Ανεκπλήρωτος λέγεται. Και είναι πολύ επώδυνος, πολύ προσωπικός, χωρίς ίχνος εγωισμού, με πολλή απογοήτευση, αλλά και με μια αίσθηση ιδανικού. Γεμάτος αμφιβολία, μα και περιστοιχισμένος από το κύρος που αυτή του δίνει. Ο Θεός ως άναρχος και άκτιστος, είναι τατόχρονα και άφθαρτος, όπως είναι επίσης άφθαρτος και ένας ανεκπλήρωτος έρωτας, που δεν γεύεται τη φθορά τού χρόνου, δεν έχει εισέλθει στην Ανθρώπινη Ιστορία, άχρονος ακόμα, για αυτό και διαχρονικός, αποφαιτικός αλλά ταυτόχρονα πλήρης εμφανικών συναισθημάτων, σταυρωμένος και έμπονος στη Γη, αλλά και αναστημένος στο Άπειρο, σαν τον Ιησού Χριστό. Δέχεται συνεχώς ταπεινώσεις και όχι ταπεινότητες, ζητά Αναστάσιμες Ήττες (όπως θα έλεγε και ο Καθηγητής Χρυσόστομος Σταμούλης), αποφεύγοντας τις Επιθανάτιες Νίκες της καθημερινότητας.

Παρότι αποφαιτικός καταφάσκει στην προσωπικότητα του Άλλου, στην υποταγή του εγώ, στην ταπείνωση της αλαζονείας και τής έπαρσης. Καταφάσκει στη ζωή. Και όπως ένας επίγειος ανεκπλήρωτος έρωτας κρατά για πάντα, έτσι παντοτινά θα διαρκέσει και ο έρωτας για Εκείνον. Η προϋπόθεση είναι να τον θεωρήσουμε ανεκπλήρωτο, ώστε να παραμείνει μέσα μας ιδανικός και όχι εξιδανικευμένος, τέλειος και όχι τετελεσμένος, ζεστός κι όχι ξαναζεσταμένος. Όπως οι κτιστοί ανεκπλήρωτοι έρωτες χαρακτηρίζονται από ένταση και διαρκή αναζήτηση τής εισόδου στη ζωή τού Άλλου, έτσι και ο έρωτάς μας για τον Θεό μας δεν πρέπει να

περιορίζεται σε μια δεδομένη κεκτημένη σχέση μας μαζί Του, αλλά θα πρέπει συνεχώς να προσπαθούμε να Τον αναζητούμε.

Ο εκκλησιολογικός κίνδυνος που εγκυμονείται αν θεωρήσουμε ότι κατέχουμε ως κτήμα τη σχέση μας με το Θεό είναι να παγιδευτούμε στη δικαιοκλή ρητορική “εγώ νήστεψα, εξομολογήθηκα, κοινώνησα, δεν έχεις και πολλά περιθώρια να με απορρίψεις”, όπως θα έσπευδε να συμφωνήσει και ο Αν. Καθηγητής τής Θεολογικής Σχολής τού Α.Π.Θ. Νίκος Μαγγιώρος. Αυτό αποτελεί από μόνο του ύβρι και αιτία για απόρριψη. Όχι μόνο γιατί ο Άνθρωπος δεν είναι μηχανή και άρα δεν χρειάζεται manual λειτουργίας, αλλά επιπλέον και γιατί κάθε άλλο παρά τον έρωτά μας δείχνει για Εκείνον, θυμίζει κουρασμένη έν-χρονη κοσμική σχέση που αργοσβήνει, πεθαίνει.

Στην περίπτωση, όμως, τού Ιγνατίου τού Θεοφόρου, δεν είχε πεθάνει η αγάπη και ο έρωτάς του προς τον Έρωτά του, ζούσε! Κι αυτό το συναίσθημα τον οδηγούσε στο εκούσιο μαρτύριό του, εκούσιο καθώς υπήρχε ο τρόπος να το αποφύγει. Αλλά το επέλεξε με χαρά καθώς εκείνες τις ώρες αισθανόταν μεταξύ ουρανού και γης, αφηφώντας τη βαρύτητα και εκφράζοντας το γνήσιο έρωτα Ανθρώπου προς Θεό. Όπως γνήσιος είναι και ο έρωτας ενός Ανθρώπου για έναν άλλο Άνθρωπο, μόνο όταν αγαπάμε αφηφώντας τα βάρη που μας προκαλεί αυτή η αγάπη, γνωρίζοντας ότι δεν αγαπάμε το τέλειο (γιατί ως κτιστό δεν υπάρχει), αλλά εκείνο που κάνει εμάς να αισθανόμαστε λιγότερο ατελείς (μέσα στη δική μας κτιστότητα).

Παρότι αγαπάμε κάτι κτιστό, νοιώθουμε πως “όταν κλείνει τα μάτια, λιγοστεύει

το Φως του Κόσμου”, όπως θα μας πει και στη δική του θεολογία ο Λουδοβίκος των Ανωγείων, θεωρώντας τον έρωτα θεϊκή επίσκεψη. Έτσι, ένα ακούσιο συναίσθημα, που ήρθε ως θεϊκή επίσκεψη, ως έρωτας για το Δεύτερο της Αγίας Τριάδας Πρόσωπο, τον Υιό και Λόγο τού Θεού, οδηγεί τον Ιγνάτιο σε κάτι εκούσιο πια, και αυτό είναι το μαρτύριό του. Όπως και ακουσίως έρχεται ένας κτιστός έρωτας - κατ’ Εικόνα και αυτός τού Θείου Έρωτος - και τον επιλέγουμε γνωρίζοντας ότι από γεννήσεώς τού συναισθήματος μέσα μας, θα μας οδηγήσει μέσω μια μεταμόρφωσης τού είναι μας, στο πάθος, στη σταύρωση τού παλιού μας εαυτού, στην ταφή τού εγώ, και στη θριαμβευτική ανάσταση τού “εμείς”, ως καινών Ανθρώπων, ανακαινισμένων κατά φύση από την αγάπη. Γέννηση, Μεταμόρφωση, Πάθη, Σταύρωση, Ταφή, Ανάσταση: Δρόμοι κοινοί στον Άναρχο Άκτιστο Άφθαρτο Έρωτα-Ιησού και στον ανεκπλήρωτο και άρα επίσης άναρχο και άφθαρτο έρωτα των κτιστών Εικόνων Του.

Γιατί η φθαρτότητα του έν-χρονου εκπληρωμένου φθαρτού έρωτος που θνήσκει, έχει μια τελείως διαφορετική διαδρομή: Δεν περνά καθόλου από τη μεταμόρφωση τού είναι μας, αφού -αντίθετα από τον Γέροντα Σωφρόνιο - εκλαμβάνουμε ως τον Άλλο ως ξένο αλλά στατικώς κεκτημένο, κι όχι ως δικό μας αλλά διαρκώς ποθημένο. Έτσι, όταν τελειώσει το πάθος, έρχεται παρά φύση η ταφή τού “εμείς” και η ανάσταση τού “εγώ”. Και στον εκκλησιολογικό παραλληλισμό, η λανθάνουσα θεώρηση ότι κατέχουμε το Θεό, αντί της ορθής αντίστοιχης θεώρησης ότι μετέχουμε στην Εκκλησία Του, οδηγεί στην αυτονόμηση της σχέσης μας μαζί Του, και κατά συνέπεια στην σωτηριολογική εξατομίκευση, αδιαφορώντας για το ενταφιασμένο «εμείς» και προβάλλοντας το επηρμένο «εγώ». “Άργησα να καταλάβω τι συμβαίνει στον Άνθρωπό μου. Όταν το κατάλαβα έγινε και ο Θεός μου, αλλά εγώ δεν είμαι πια στον Παράδεισό του”.

<http://bit.ly/2FRlo8U>